

Werkinstructie samenwerking Divisie Individuele Zaken (onderdeel DJI), zorgaanbieders en Reclassering tijdens uitvoering klinische trajectindicaties binnen de Overige Forensische Zorg

Doel samenwerking:

Goede monitoring van de trajecten van individuele patiënten in de Forensische Zorg is van belang. Met deze monitoring wordt beoogd dat het traject zoals geïndiceerd wordt uitgevoerd óf wordt bijgesteld wanneer dat noodzakelijk blijkt. Dit maakt dat de patiënt op het juiste moment de juiste zorg ontvangt: zo hoog beveiligd als nodig, zo laag beveiligd als kan. Immers, de capaciteit van beveiligde bedden staat onder druk, een goede doorstroom van patiënten is van groot belang voor alle spelers in de Forensische Zorg. Tegelijk moet dit altijd op een veilige en verantwoorde manier gebeuren met oog voor de risico's. In deze werkinstructie wordt verder uitgelegd hoe de verantwoordelijkheden rondom de monitoring van het traject zijn vormgegeven en hoe de afstemming onderling moet verlopen.

Verantwoordelijkheden uitgewerkt

Rondom de monitoring van een traject van een individuele patiënt¹² hebben drie partijen een expliciete en gezamenlijke verantwoordelijkheid. De zorgaanbieder is verantwoordelijk voor het risicomangement en de bijbehorende behandeling binnen de kaders van de gestelde trajectindicatie. Hieronder valt ook de verantwoordelijkheid om op- en af te schalen in zorgintensiteit en beveiligingsniveau wanneer nodig cq mogelijk. Dienst Justitiële Zaken (Divisie Individuele Zaken) zorgt dat een veroordeelde op het juiste moment op de juiste plaats zijn straf of maatregel ondergaat; conform de wet USB is de Minister verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen en deze taak is belegd bij DIZ. De reclassering is aangewezen om, door doorlopend risicomangement, toezicht te houden op de naleving van de voorwaarden, waaronder de trajectindicatie.

Kort gezegd gaat de reclassering dus over de inhoudelijke naleving van de voorwaarden, de zorgaanbieder over de uitvoering van de behandeling zoals geïndiceerd in de trajectindicatie en DIZ het in- door- en uitstroom proces van de patiënten en het bijbehorende matching van vraag en aanbod, de plaatsing en daarmee het capaciteitsmanagement.

Afspraken:

- De drie partijen (zorgaanbieder, DIZ en Reclassering) zetten zich gezamenlijk in om de monitoring van de trajectindicatie vorm te geven, allen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid en expertise.
- Het monitoren van de trajectindicatie betreft het monitoren van het traject en niet van de behandelvoortgang. Hiermee wordt bedoeld dat er informatie wordt uitgewisseld over de mate waarin het uitgestippelde traject gevolgd kan worden, dat daarbij ook wordt uitgewisseld wat de voornaamste reden is waarom het traject stopt, maar dat, wanneer dat een behandelinhoudelijke reden heeft, deze niet verder wordt toegelicht.
- DIZ stelt per casus een contactpersoon aan. Vanuit DIZ is dit het vaste aanspreekpunt voor de betrokken reclasseringswerker inzake dit traject.
- Bij trajecten met een klinische start³ hebben de aangewezen contactpersoon van DIZ en de reclasseringswerker contact met elkaar voor plaatsing. Er wordt afgestemd over de plaatsing.

¹ Hiermee wordt bedoeld de persoon die forensische zorg ontvangt, welke opgelegd is in een indicatiestelling (gesteld door Reclassering of IFZ/NIFP). Vanwege de leesbaarheid is gekozen om 1 term te gebruiken, te weten: patiënten

² Wanneer er sprake is van zorg of resocialisatie tijdens detentie dan heeft ook de vestigingsdirecteur van de PI een rol, en een doorslaggevende eendoordeel. In deze werkinstructie wordt rondom deze titels daarom ook extra afspraken gemaakt (zie schema Taken, Verantwoordelijkheden)

³ DIZ plaatst niet in het geval van een ambulante traject of een traject dat start met verblijfszorg.

- Binnen maximaal ## maanden wordt het traject zoals gesteld in de trajectindicatie door de zorgaanbieder en reclassering voorzien van een tijdsplanning. Deze wordt door de reclassering doorgegeven aan DIZ.
- Maximaal 6 maanden na de start van een klinisch traject vindt het eerste TrajectAfstemmingsGesprek (verder TAG)⁴ plaats⁵. Dit is een gesprek tussen de patiënt (en waar mogelijk diens steunende naaste), de reclassering, de zorgaanbieder waar de patiënt in zorg is en de andere beoogde ketenpartners, zoals beschreven in de trajectindicatie. De zorgaanbieder organiseert dit gesprek⁶. In dit startgesprek wordt, binnen de kaders zoals gesteld in de Trajectindicatie, vastgesteld met elkaar hoe het traject wordt vormgegeven en wie welke rol in het traject op zich neemt.⁷ Vanuit dit gesprek neemt de betrokken reclasseringswerker proactief contact op met hun aangewezen contactpersoon binnen DIZ om hen te informeren of de termijnen zoals gesteld gehaald zullen worden. Hierbij wordt geen behandelinhoudelijke informatie uitgewisseld. DIZ kan zo eventuele aanpassingen doen op de planning van verdere plaatsingen.
- Wanneer het een traject betreft waarbij een deel plaatsvindt voor de VI-datum, en de vestigingsdirecteur dus eindverantwoordelijk is voor de gedetineerde, wordt de vestigingsdirecteur bij alle voorgenomen beslissingen rondom het traject nadrukkelijk om instemming gevraagd. De reclassering is hiervoor verantwoordelijk, wanneer betrokken, in andere gevallen is de zorgaanbieder hiervoor verantwoordelijk. Wanneer een TAG wordt gehouden, is ook de casemanager of de betrokken professional uit het PMO aanwezig.

Ingelast TrajectAfstemmingsGesprek

Tijdens het traject kunnen er situaties ontstaan waarin een extra ingelast TAG aangewezen is. Dit gesprek kan geïnitieerd worden door reclassering, DIZ, zorgaanbieder en wanneer betrokken door de PI. Dit is een gesprek, georganiseerd door de zorgaanbieder, tussen minimaal de zorgaanbieder(s), de reclassering en DIZ, vergelijkbaar met de Zorgconferentie in de FPC's. Wanneer het een gedetineerde betreft wordt de betrokken casemanager van de PI uitgenodigd. In principe is ook de patiënt aanwezig en diens steunende naaste en/of advocaat. Tot slot kan men eraan denken om externe hulpverleners te betrekken (vanuit de reguliere GGZ of vanuit het Zorg- en Veiligheidshuis⁸).

De volgende situaties kunnen hiertoe aanleiding geven:

- De termijnen zoals gesteld naar aanleiding van de trajectindicatie worden niet gehaald én er zijn al meerdere resocialisatiepogingen in het verleden zijn mislukt;
- (Talloze) incidenten hebben zich voorgedaan;
- Er is geen overeenstemming over het traject in relatie tot het risicomanagement tussen de zorgaanbieders onderling of tussen de zorgaanbieder en de reclassering (en/of PI).
- Op verzoek van de patiënt, al dan niet gesteund door diens advocaat.

Het gesprek wordt aangevraagd bij de contactpersoon van het DIZ, waarbij de volgende vragen worden beantwoord:

1. Reden van de aanvraag
2. Beschrijving van het probleem
3. De vragen die tijdens het trajectafstemmingsoverleg besproken moeten komen

⁴ Niet te verwarren met het trajectgesprek dat plaatsvindt tussen PI, gemeente en reclassering.

⁵ In de pilot wordt gekeken of dit niet in de behandelplanbespreking geïntegreerd kan worden.

⁶ Gedurende de pilot wordt bekeken of de zorgaanbieder inderdaad de aangewezen partij is.

⁷ Zie werkinstructie Trajectafstemminggesprek

⁸ Het zorg- en veiligheidshuis kan alleen met toestemming van de patiënt aansluiten

4. Een voorstel voor de samenstelling van de vergadering (waarbij aandacht voor de positie van de patiënt en diens naasten en eventueel diens advocaat).

Naar aanleiding van dit gesprek kan besloten worden door één of meerdere partijen om IFZ te vragen om een herindicatie te overwegen.

In sommige gevallen, waarbij er sprake is van de voorwaarde om klinische zorg te ondergaan kan er in het gesprek sprake van zijn dat er geen overeenstemming wordt gevonden over de te nemen stappen in het traject. Wanneer die overeenstemming ontbreekt met de patiënt, of wanneer plaatsing, ondanks inspanningen, niet tot stand komt, kan de reclassering overleg voeren met het Openbaar Ministerie. Wanneer de zorgaanbieder beslist om de behandeling te staken, wordt contact opgenomen met FPL of afdeling Zorginkoop.

Er is geen bekostiging voor dit gesprek. De zorgaanbieders bekostigen dit vanuit de lopende DBBC, de reclassering vanuit het eigen kader. DIZ schuift onbezoldigd aan.

Taken & verantwoordelijkheden betreffende monitoring trajectindicaties

OFZ-maatregelen		
DIZ	Draagt er zorg voor dat een veroordeelde op het juiste moment op de juiste plaats zijn straf of maatregel ondergaat (in een Penitentiare Inrichting, Huis van Bewaring, zorginstelling of Justitiële Jeugd Inrichting).	
	Taken: <ul style="list-style-type: none"> - Stelt contactpersoon aan per casus en communiceert dit naar reclassering - Stemt in gezamenlijkheid met de reclassering af hoe onderling overleg gedurende het traject vorm te geven. - Monitort de trajecten op termijnen (inclusief TAG) en signaleert proactief bij afwijkingen van de termijnen naar de reclassering - Neemt desgewenst deel aan ingelaste TAG - Initieert wanneer gewenst een ingelast TAG 	Verantwoordelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - Is beschikbaar voor overleg voor reclassering over door- en over- plaatsing - Is verantwoordelijk voor de proactieve signalering van afwijkingen van de trajectindicaties bij de reclassering - Is verantwoordelijk voor signalering capaciteitsproblemen naar DForZo/JJI
Reclassering	Houdt in opdracht van OM, rechters, gemeenten of het gevangeniswezen toezicht op de naleving van de voorwaarden, waaronder de trajectindicatie	
	Taken: <ul style="list-style-type: none"> - Neemt voor plaatsing contact op met DIZ over plaatsing - Overlegt met DIZ over plaatsingen - Stelt met zorgaanbieder de tijdsplanning passend bij het traject vast - Geeft de tijdsplanning door aan DIZ 	Verantwoordelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - Is verantwoordelijk voor het toezicht op de voorwaarden, waaronder de uitvoering van de trajectindicatie, gebaseerd op doorlopend risicomangement - Is een proactieve gesprekspartner DIZ voor

	<ul style="list-style-type: none"> - Informeert DIZ wanneer termijnen niet worden gehaald - Neemt deel aan ingelaste TAG - Stemt in gezamenlijkheid met DIZ af hoe onderling overleg vorm te geven 	wat betreft de uitvoering van het traject
Zorgaanbieders	Geeft behandeling aan de patiënt gebaseerd op risicomanagement binnen de kaders van de trajectindicatie	
	Taken: <ul style="list-style-type: none"> - Behandelt en begeleidt binnen de kaders van de trajectindicatie - Stelt met reclassering de tijdsplanning passend bij het traject vast - Bespreekt op- en afschalen met Reclassering - Neemt deel aan traject-afstemmingsgesprek van huidige en toekomstige patiënten - Vraagt, wanneer gewenst een ingelast TAG aan bij DIZ - Neemt deel aan ingelaste TAG - Organiseert de TAG 	Verantwoordelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - Draagt zorg voor tijdige op- en afschaling. - Samenwerken in de keten rondom de individuele patiënt. - Actief betrekken van de reclassering bij het traject van de individuele patiënt.
Detentiemaatregelen		
DIZ	Draagt er zorg voor dat een veroordeelde op het juiste moment op de juiste plaats zijn straf of maatregel ondergaat (in een Penitentiare Inrichting, Huis van Bewaring, zorginstelling of Justitiële Jeugd Inrichting).	
	Taken: <ul style="list-style-type: none"> - Stelt contactpersoon aan per casus en communiceert dit naar reclassering en de zorgaanbieder - Stemt in gezamenlijkheid met de reclassering af hoe onderling overleg gedurende het traject vorm te geven. - Monitort de trajecten op termijnen (inclusief TAG) en signaleert proactief bij afwijkingen van de termijnen naar de reclassering - Neemt deel aan ingelaste TAG - Initieert wanneer gewenst een ingelast TAG 	Verantwoordelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> - Is beschikbaar voor overleg voor reclassering over door- en over- plaatsing - Is verantwoordelijk voor een proactieve signalering van afwijkingen van de trajectindicaties bij de reclassering - Is verantwoordelijk voor signalering capaciteitsproblemen naar DForZo/JJI
PI-directeur	Draagt verantwoordelijkheid voor de gedetineerde, waaronder ook de zorg en de resocialisatie	
	<ul style="list-style-type: none"> - Geeft opdracht tot reclasseringsadvies - Beslist over de te nemen stappen in het traject onder 43.3, ISD en PP 	<ul style="list-style-type: none"> - Verantwoordelijk voor de beslissingen voor wat betreft de trajecten onder 43.3, ISD, PP van de gedetineerde en

	<ul style="list-style-type: none"> - Neemt kennis van de rapportage door de reclassering 	<p>voor adequate communicatie hierover naar de reclassering</p>
Reclassering	Houdt in opdracht van OM, rechters, gemeenten of het gevangeniswezen toezicht op de naleving van de voorwaarden, waaronder de trajectindicatie	
	<ul style="list-style-type: none"> - Informeert de VD en DIZ over uitkomsten eerste TAG - Overlegt met DIZ over overplaatsingen - Stelt met zorgaanbieder de tijdsplanning passend bij het traject vast - Geeft de tijdsplanning door aan DIZ - Informeert DIZ wanneer termijnen niet worden gehaald - Vraagt, in overleg met de PI, wanneer gewenst een extra TAG aan bij DIZ - Neemt deel aan ingelaste TAG - Stemt in gezamenlijkheid met DIZ af hoe onderling overleg vorm te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> - Verantwoordelijk voor het toezicht op de voorwaarden, waaronder de uitvoering van de trajectindicatie - Is een proactieve gesprekspartner van PI en DIZ voor wat betreft de uitvoering van het traject.
Zorgaanbieders	Geeft behandeling aan de patiënt gebaseerd op risicomanagement binnen de kaders van de trajectindicatie	
	<p>Taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behandelt en begeleidt binnen de kaders van de trajectindicatie - Bespreekt op- en afschalen met Reclassering en PI - Stelt met reclassering de tijdsplanning passend bij het traject vast - Neemt deel aan traject-afstemmingsgesprek van huidige en toekomstige patiënten - Vraagt, wanneer gewenst een ingelast TAG aan bij DIZ - Neemt deel aan ingelaste TAG - Organiseert de TAG 	<p>Verantwoordelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Draagt zorg voor tijdige op- en afschaling. - Samenwerken in de keten rondom de individuele patiënt. - Actief betrekken van de reclassering bij het traject van de individuele patiënt. - Informeren PI over voortgang trajectindicatie.